

אפיק ושות'. עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 253 : 28 מרץ, 2018
Issue 253: March 28, 2018

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
The Bi-Weekly Professional Magazine of Afik & Co, Attorneys and Notary

החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב-יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609, פקס 03-609.5.609
103 Ha'hashmonaim St.,POB 20144, Tel Aviv 6120101, Israel, Telephone: +972-3-609.3.609

תוכן עניינים

אפיק ושות' מציינת את יום הולדתו של הרמב"ם – רבי משה בן מימון (28 מרץ, 1138 - 13 דצמבר, 1204), מגדולי הפוסקים היהודים בכל הדורות, מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, מדען ורופא.

Afik & Co. marks the birth date of Maimonides – Rambam - Rabbi Moses ben Maimon (28 March, 1138 – 13 December, 1204), one of the greatest Jewish halakhic authorities of all time, one of the most important philosophers of the Middle Ages, a scientist and a physician.

1. מאמר: סיפור על שטר מטען ימי וקברניט עם רגל מעץ (ועובש) / עו"ד דורון אפיק

Article: A story on a Maritime Waybill and a Captain with a (Moldy) Wooden Leg / Doron Afik, Esq.

מאמר בנושא מאפייניו הייחודיים של שטר מטען ימי וסמכותו של בית המשפט הישראלי להכריע בסכסוכים בינלאומיים המגיעים לפתחו בעניין זה, מאת עו"ד דורון אפיק, השותף המנהל של משרד אפיק ושות', העוסק בין היתר במשפט ימי, דיני חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ודיני מקרקעין. את המאמר בשפה העברית ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a253>

An article on the unique characteristics of a maritime bill of lading and the authority of the Israeli Court to decide on international disputes that are brought before of it, by Doron Afik, Esq., managing partner of Afik & Co., whose main practice areas are maritime law, corporate law, international and financial transactions, including M&A, financing and real estate. The article in English may be found at the link: <http://www.afiklaw.com/articles/a253>

2. עדכוני תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך

Corporate, Antitrust and Securities Law Update

א. לבעל מניות בחברה שמנהלת כמעין שותפות אין זכות להיות מועסק אך יש זכות להשתתף בניהול כלכלי ת"א: בחברה שמתנהלת כמעין שותפות פיטורי שותף מצביעים על אובדן אמון בין בעלי המניות המצדיק היפרדות; שלילת זכות בעל מניות למידע מהווה קיפוח. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6745>

A shareholder in a company managed as a partnership does not have a right to be employed by the company but has the right to participate in the management. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6746>

ב. חוסר תום לב של החייב עשוי לגרום לביטול הליך פשיטת רגל

מחוזי ת"א: הליך פשיטת רגל יבוטל במקרים קיצוניים של התנהלות חסרת תום לב של החייב במהלך יצירת החוב או לאחר מכן. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6747>

Lack of good faith of the debtor may cause cancellation of bankruptcy proceeding. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6748>

3. עדכוני משפט מסחרי, קנין רוחני ודיני עבודה Commercial, Intellectual Property and Labor Law Updates

א. עדכוני חקיקה: החל מ-1 אפריל, 2018, שבוע העבודה בישראל יקוצר ל-42 שעות עבודה

חקיקה: נחתם צו הרחבה המחיל על כלל המשק קיצור של שבוע העבודה ל-42 שעות במקום 43 שעות. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6749>

As of April 1, 2018, the working week in Israel is shortened to 42 work hours. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6750>

ב. שלילת פיצויי פיטורים תתאפשר רק במקרים קיצוניים גם כשהפיטורים הם בשל גניבה

עבודה ת"א: עובד שהפר הוראות ברורות וביצע עבירת משמעת חמורה, קיימת הצדקה לשלילת הודעה מוקדמת אך לא תמיד קיימת הצדקה לשלילת פיצויי פיטורים עת שפוטר בגין מעשיו. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6751>

Denial of severance pay is an extreme remedy even if an employee was terminated due to larceny. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6752>

4. עדכוני מקרקעין

Real Estate Law Updates

לא ניתן לאכוף הסכם מכר דירה שנחתם לאחר שהסכם קודם בוטל שלא כדין

מחזי י-ם: כשהסכם מכר מקרקעין דורש הודעה מראש טרם ביטול, אי מתן ההודעה יפוך את הביטול לחסר תוקף; עסקת מכר נוספת שנחתמה לאחר ביטול שנעשה שלא כדין, לא תאכף. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6753>

It is not possible to enforce a real estate transaction that signed after a previous transaction was unlawfully terminated. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6754>

5. עדכוני משפט מנהלי

Administrative Law Updates

פרשנות תנאי סף במכרז חייבת להיות כזו שמשקיע סביר יכול היה להבין אותה בעת הגשת ההצעות

מנהלי באר שבע: פרשנות מכרז צריכה להיות תוך הקפדה על השיוויון בין המציעים; כוונה להגדיל את מעגל המציעים לא יכולה להצדיק קבלת פרשנות שמציע סביר לא יכול היה להבין אותה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/6755>

Interpretation of tender terms must be such that a reasonable bidder could have understood at the time of submitting the bids. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/6756>

אפיק משפטי הוא המגזין המקצועי של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, המופץ אחת לשבועיים לקהל של כ-9,900 איש וכולל מידע מקצועי ומציתי בנושאים משפטיים-עסקיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צרפו אותי לרשימת התפוצה". מגזין זה כפוף לזכויות יוצרים אך ניתן להעבירו לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין באמור במגזין ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי. למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

Afik News is the biweekly legal and business Israel news bulletin published by Afik & Co. (www.afiklaw.com). Afik News is disseminated every second week to an audience of approximately 9,900 subscribers and includes concise professional data on legal and business Israeli related issues of interest to the business community in areas in which the Afik & Co. firm deals.

For removal (or joining) the mailing list please send an email to newsletter@afiklaw.com with the title "Please remove from mailing list" or "Please add me to the mailing list."

The Afik News bulletin is copyrighted but may be freely transferred provided it is sent as a whole and without any changes. Nothing contained in the Afik News may be treated as a legal advice. Please contact Afik & Co. for a specific advice with any legal issue you may have.

For previous Afik News publication see <http://www.afiklaw.com>.

מאמר בנושא מאפייניו הייחודיים של שטר מטען ימי וסמכותו של בית המשפט הישראלי להכריע בסכסוכים בינלאומיים המגיעים לפתחו בעניין זה, מאת עו"ד דורון אפיק, השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com), העוסק בין היתר במשפט ימי, דיני חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ודיני מקרקעין. את המאמר ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a253>

An article on the unique characteristics of a maritime bill of lading and the authority of the Israeli Court to decide on international disputes that are brought before of it, by Doron Afik, Esq., managing partner of Afik & Co. (www.afiklaw.com), whose main practice areas are maritime law, corporate law, international and financial transactions, including M&A, financing and real estate. The article in English may be found at the link: <http://www.afiklaw.com/articles/a253>

2. עדכוני תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך Corporate, Antitrust and Securities Law Updates

א. לבעל מניות בחברה שמנוהלת כמעין שותפות אין זכות להיות מועסק אך יש זכות להשתתף בניהול
A shareholder in a company managed as a partnership does not have a right to be employed by the company but has the right to participate in the management

[תא (ת"א) 788-03-14 נובוטק בע"מ נ' סטרומקם בע"מ, המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו, 06.03.2018, כב' השופטת דניאל קרת-מאיר]

בעלת מניות שימשה כעובדת וכדירקטורית בחברה שהתנהלה כמעין שותפות ופוטרה הן מעבודתה והן מתפקידה כדירקטורית בחברה. לאחר פיטוריה נלקח ממנה מחשבה וכן נחסמה גישתה למאגרי המידע של החברה, לרבות דוחות כספיים וכן הספרים והחשבונות של החברה.

בית המשפט קיבל את התביעה וקבע, כי בחברה המתנהלת כמעין שותפות קיימת אבחנה של ממש בין ציפייתו של בעל מניות להיות מועסק על ידי החברה לבין ציפייתו להיות שותף לניהול החברה או לכהן כדירקטור בה. לבעל מניות אין זכות להיות מועסק בחברה אך פגיעה בציפייתו של בעל מניות להיות שותף בניהול החברה או לשמש כדירקטור בה עשויה להוות קיפוח. עצם הפסקת עבודת בעלת המניות בחברה אינה מהווה קיפוח אך הפיטורין מהווים אינדיקציה לאובדן אמון בין בעלי המניות, באופן המצדיק את היפרדותם. עוד, שלילת זכותה של בעלת המניות לקבלת מידע מלא אודות פעילות החברה, לרבות גישתה לנתונים כלכליים, בשעה ששאר בעלי המניות נגישים לקבלת מידע זה, מהווה מידור מודע של בעלת המניות מקבלת מידע אודות מצב עסקיה של החברה, באופן המהווה קיפוח בעלת מניות.

A shareholder of a company that was managed as a partnership was an employee and also a director of the company and was terminated both from the position as an employee and as a director. After termination the computer was taken from her and her access to the company's databases, including financial reports, and books and accounts, was blocked.

The Court accepted the claim and held that in the company managed as a kind of partnership there is a distinction between the expectation of a shareholder to be employed by the company and the expectation of participating in the management or serve as a director. A shareholder does not have the right to be employed by the company but jeopardizing the expectation to participate in the management or serve as a director may constitute an oppression. The termination of employment is not oppression, but the termination is an indication of loss of trust between the shareholders in a manner that justifies separation. Moreover, denying the shareholder's right to receive full information about the company's activity, including access to economic data, while the other shareholders have access to it, constitutes a conscious prevention of the shareholder from receiving information about the state of the company's business in a manner that constitutes oppression.

ב. חוסר תום לב של החייב עשוי לגרום לביטול הליך פשיטת רגל Lack of good faith of the debtor may cause cancellation of bankruptcy proceeding

[פשר (ת"א) 10495-04-16 טל אריאל-שני ואח' נ' כונס נכסים רשמי תל אביב, בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו, 13.03.2018, כב' השופטת נועה גרוסמן]

נושים בהליך פשיטת רגל טענו שזוג חייבים מסתירים מידע על הכנסותיהם וחיים באורח חיים עשיר ופזרני למרות הליך פשיטת הרגל ובשל כך דרשו לבטל את הליך פשיטת הרגל של החייבים.

בית המשפט קבע, כי ניתן לבטל הכרזת פשיטת רגל אם החייב מנצל לרעה את ההליך, לרבות במקרה שבו החייב לא מקיים את חובתו למסור מידע מהימן ומלא לנאמן בדבר מקורות ההכנסה שלו והיקף רכושו

או כשהחייב מתנהל במהלך הליך פשיטת הרגל תוך הסתרת מידע או בניגוד לצווים שניתנו נגדו. כאן הועלו טענות להסתרת הכנסות ואי דיווח על נכסים, אך טענות אלה של הנושים לא היו מבוססות על ראיות ברורות וחד משמעיות ולכן בית המשפט הורה לנאמן בפשיטת הרגל להגיש תסקיר בנושא בטרם יוחלט בנוגע להמשך ההליך.

Creditors in the bankruptcy process claimed that the debtors hide information about their income and live a rich and extravagant lifestyle despite the bankruptcy proceedings and therefore contended that the bankruptcy proceedings of the debtors should be canceled.

The Court held that bankruptcy proceedings may be canceled if the debtor abuses the proceedings, including in the event that the debtor fails to fulfill his obligations to provide reliable and complete information to the bankruptcy trustee regarding his sources of income and his property or when the debtor acts during the bankruptcy proceedings with concealing information or against orders given against the debtor. In this case, contentions were raised on hidden income and non-reporting on debtors' assets, but these claims of the creditors were not based on clear and unequivocal evidence and therefore the Court ordered the trustee in bankruptcy to submit a report on the subject before it decides whether to continue the proceedings or not.

3. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה

Commercial, Intellectual Property and Labor Law Updates

א. עדכוני חקיקה: החל מ-1 אפריל, 2018, שבוע העבודה בישראל יקוצר ל-42 שעות עבודה

As of April 1, 2018, the working week in Israel is shortened to 42 work hours

[צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק, ילקוט הפרסומים 7732, 19.03.2018]

ביום 18.03.18 חתם שר העבודה והרווחה, חיים כץ, על צו הרחבה המחיל על כלל המשק קיצור של שבוע העבודה ל-42 שעות במקום 43 שעות עד עתה ובסך הכל 4 שעות עבודה פחות בכל חודש. השינויים יכנסו לתוקף בתאריך 01.04.18.

On March 18, 2018, the Israeli Minister of Labor and Social Affairs, Chaim Katz, signed an extension order applicable to all employees, shortening the work week to 42 hours instead of 43 hours, resulting in a reduction of four hours every month. The changes will take effect on 01.04.18.

ב. שלילת פיצויי פיטורים תתאפשר רק במקרים קיצוניים גם כשהפיטורים הם בשל גניבה

Denial of severance pay is an extreme remedy even if an employee was terminated due to larceny

[סעש (ת"א) 4856-02-15 מרק עמר נ' ניסים סיטון הובלות בע"מ, בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב-יפו, 20.02.2018, כב' השופטת עידית איצקוביץ]

עובד שעבד בחברה אשר ביצעה הובלות עבור מפעל, פוטר ללא הודעה מוקדמת ותוך שלילת פיצויי פיטורים לאחר שגנב פריט שהיה רכוש של המפעל.

בית הדין לעבודה קבע, כי השאלה האם התנהגות מסוימת מצדיקה פיטורים ללא פיצויי פיטורים, היא שאלה של מידה הנתונה להערכת בית המשפט. שלילת פיצויי פיטורים אינה הסעד האוטומטי, אלא יש לבחון כל מקרה לגופו ולקבוע סנקציה מידתית. פיטורים כשלעצמם, אף תוך תשלום פיצויי פיטורים מהווים עונש. שלילת פיצויי פיטורים ותמורת הודעה מוקדמת נעשית במקרים קיצוניים ביותר. העובד הפר הוראות ברורות וביצע עבירת משמעת חמורה וקיימת הצדקה לשלילת הודעה מוקדמת. יחד עם זאת, שלילת פיצויי פיטורים הינה סעד דרסטי כאשר העובד כבר "נענש" עת פוטר מעבודתו בשל מעשיו ולכן העובד זכאי לפיצויי פיטורים.

An employee who was employed in a company that carried out deliveries for a factory was dismissed without prior notice or severance pay after stealing property of the factory.

The Labor Court held that the question of whether a certain behavior justifies immediate termination without severance pay is a matter of Court discretion. Denial of severance pay is not an automatic relief, but each case must be reviewed, and a proportionate sanction determined accordingly. Termination of employment, even with paying severance pay, constitute a punishment. Denial of severance pay and denial of prior notice is given in extreme cases. The employee violated clear instructions and committed a serious disciplinary offense and there is justification for denial of prior notice. However, the denial

of severance pay is a drastic measure when the employee is already "punished" when he is dismissed due to his actions.

4. עדכוני מקרקעין

Real Estate Updates

לא ניתן לאכוף הסכם מכר דירה שנחתם לאחר שהסכם קודם בוטל שלא כדין

It is not possible to enforce a real estate transaction that signed after a previous transaction was unlawfully terminated

[תא (י-ם) 27488-02-16 מלכה אלחנן יצחק נ' מלכה נוריאל שמעון, בית המשפט המחוזי בירושלים, 22.2.2018, כב' השופט רפאל יעקבי]

מוכר דירה ביטל ביום שישי את הסכם המכר במכתב לאקוני בשל אי תשלום התמורה במועד, תוך התעלמות מדרישת ההסכם להתראה טרם ביטול וכבר במוצאי שבת מכר את הדירה לרוכש אחר. בית המשפט קבע, כי ההסכם דרש התראה בכתב טרם ביטול. הביטול נעשה שלא כדין לא רק מכיוון שטרם התגבשו התנאים לתשלום ולכן לא התקיימה הפרה של ההסכם אלא גם משום שנדרשה התראה טרם הביטול אך למרות זאת נשלחה הודעת ביטול וכבר למחרת נחתם הסכם עם רוכש חדש. הואיל וההסכם בוטל שלא כדין, ההסכם עם הרוכש החדש אינו ניתן לאכיפה.

An apartment seller terminated on a Friday the sale transaction by a laconic letter based on non-payment of consideration on time, ignoring the requirement of the agreement to give a prior notice and on Saturday already sold the apartment to another purchaser.

The Court held that according to the agreement a written prior notice to termination is required. The termination was unduly made not only because the conditions for the payment had not yet been formulated and therefore there was no breach of agreement, but also because a prior notice to termination was required. Nevertheless, a termination notice was sent, and a new agreement was executed with a new purchaser on the following day. Since the agreement was unduly terminated, the agreement with the new purchaser is not enforceable.

5. עדכוני משפט מנהלי

Administrative Law Updates

פרשנות תנאי סף במכרז חייבת להיות כזו שמשקיע סביר יכול היה להבין אותה בעת הגשת הצעות

Interpretation of tender terms must be such that a reasonable bidder could have understood at the time of submitting the bids

[עתמ (ב"ש) 2778-12-17 סיפר פלייס בע"מ נ' עיריית באר שבע, בית המשפט לעניינים מנהליים בבאר שבע, 07.02.2018, כב' השופטת גאולה לוי]

למכרז להקמת מערכות אכיפת עבירות חנייה ניגשו שלושה מציעים ומתוכם נקבע ששניים עמדו בתנאי הסף ואחד הוא הזוכה, כשהעירייה, מפרסמת המכרז, טענה כי היא מפרשת את תנאי הסף באופן רחב כדי לאפשר הגשת הצעות רבות ככל הניתן ולמנוע מצב בו רק הצעה אחת נותרת לאחר החלת תנאי הסף.

בית המשפט קיבל את העתירה וקבע, כי הקפדה על עמידת המציעים בתנאי הסף של המכרז נועדה לשמור על השיוויון בין המציעים. כאשר קיימות מספר פרשנויות אפשריות לתנאי הסף, יש להעדיף פרשנות המקיימת את הצעות משתתפי המכרז על פני פרשנות הפוסלת אותן, אולם הפרשנות חייבת להיות כזו שמציע סביר יכול היה להבין אותה בעת הגשת הצעות למכרז. כוונה להגדיל את כמות המציעים אינה יכולה לאפשר הגמשה בדיעבד של תנאי סף וקבלתן של הצעות שצריכות היו להיפסל הואיל והדבר פוגע בעקרון השוויון.

To a tender for parking violation enforcement systems three bidders filed offers, two of which met the threshold conditions, and was held the winner, when the municipality, the publisher of the tender, contended that it interprets the threshold conditions in a broad manner in order to allow as many offers as possible and to prevent a situation where only one proposal remains after applying the threshold conditions.

The Court accepted the petition and held that strict adherence to the threshold conditions of the tender is required in order to maintain the equality between bidders. When there are several possible interpretations of the threshold conditions, an interpretation that enables the bids of the participants in the tender should be preferred over an interpretation that disqualifies them, but the interpretation must be such that a reasonable bidder could have understood at the time the bids were submitted. An intent to increase the number of bidders cannot enable the retroactive flexibility of threshold conditions and the acceptance of proposals that should have otherwise been disqualified as this violates the principle of equality.

סיפור על שטר מטען ימי וקברניט עם רגל מעץ (ועובש) / עו"ד דורון אפיק*

חידה: בשטר מטען ימי רשום שכל התביעות יתבררו רק בלונדון, הממלכה המאוחדת, אבל הסחורה היא מטען עץ נורווגי שהוטען על האנייה בפינלנד, האנייה בבעלות חברה מסינגפור שהחכירה אותה לחברה מברמודה שהחכירה אותה בחכירה משנה לחברה דנית שהוציאה את שטר המטען לרוכש ישראלי באמצעות סוכן אנייה פורטוגזי וכשעגנה האנייה בישראל התברר שבשל התרשלות של הצוות הספרדי (אבל הקפטן היה רוסי והטבח שוודי, כמובן) באי אוורור כנדרש של מחסני האנייה בעת שעגנה במשך חודשיים בשל תקלת מנועים בנמל בגרמניה פשט ריקבון ועובש במטען העץ והרוכש הישראלי הגיש תביעה נגד האנייה בבית המשפט הימי בישראל. עכשיו, מי זוכר מה היה רשום על שטר המטען?

אז אמנם נסחפתי מעט בכמות המדינות המעורבות אבל סיפור דומה עמד במרכזו של פסק דין^ψ שנדון בינואר, 2018, בבית המשפט העליון הישראלי כערכאת ערעור על בית המשפט הימי בחיפה, אשר לפי חוק בית המשפט לימאות משנת 1952 קיבל את סמכויות בית המשפט לאדמירליות בהתאם לחקיקה האדמירלית הבריטית משנת 1890, 1861 ו-1840. אופיו המיוחד של המשפט הימי נובע מהצורך להסדיר בדיוק את המצב של מדינות רבות המעורבות לעתים בהתנהלותה של אנייה והאינטרס הציבורי הרחב לאפשר תנועת אניות בין הנמלים.

שטר המטען, אף הוא יצירה משפטית, מיוחד באשר במקום חוזה רגיל הוא משמש גם קבלה מאת המוביל לשולח, המעידה על מסירת המטען לרשות המוביל בכמות, במספר או במשקל המצוינים בו; גם ראייה לחוזה ההובלה בין המוביל לשולח המטען וגם תעודת קניין המעידה על הזכות במטען. כללי האג (המכונים The Hague-Visby Rules) הינם אמנה בינלאומית שהתקבלה דווקא בבריטן ב-1924 ונועדה להשיג אחידות בקשר לחובות וזכויות מובילים ימיים ומקבלי השירותים מהם, לרבות בנוגע לשטרי המטען. אלה אומצו בישראל במסגרת פקודת הובלת טובין בים משנת 1926. בית המשפט העליון קבע, כי כאשר קיים שטר מטען ובו תניית שיפוט ייחודית, אין תנייה זו שוללת את סמכותו של בית המשפט בישראל, אולם בדרך כלל בית המשפט יכבד אותה ויעכב את ההליכים בישראל. במקרה זה עד לקבלת פסק הדין בבית המשפט הימי בישראל חלפה תקופת ההתיישנות באנגליה ולכן הציע בית המשפט מבעלת האנייה שתתחייב שלא להעלות טענת הגנה של התיישנות ככל שהתביעה תוגש באנגליה ומשסירבה, קבע שהתביעה תידון בישראל למרות תניית השיפוט הבלעדית.

בית המשפט העליון אמנם לא כיבד את תניית השיפוט בשטר המטען, אך כנגד דעת מיעוט של אחד השופטים שציין כי על צד לחוזה מסחר בינלאומי לצפות את האפשרות כי החוזה מחיל עליו תקופת התיישנות שונה מזו החלה בפרום המקומי, ועליו לבחון את השלכותיה הפוטנציאליות של תניית שיפוט על זכויותיו וחובותיו. קביעה זו מגבירה את החשיבות ביעוץ משפטי ראוי הן בעת הכניסה להסכם סחר בינלאומי (אפילו כשנראה שמדובר בשטר מטען "פשוט") ובוודאי כאשר מתעורר סכסוך.

* עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך ישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

^ψ עא 8205/16 Contrastock Ov האונייה, Thor Horizon בעלת האונייה, בית המשפט העליון, 25.01.2018, כבי השופטים כבוד השופט ניל הנדל, יצחק עמית ודוד מיניץ, בערעור על החלטת בית המשפט לימאות בחיפה (ת"ח 15-08-36926 מיום 27.08.2016, כבי השופט רון סוקול)

A story on a Maritime Waybill and a Captain with a (Moldy) Wooden Leg/ Doron Afik, Esq.*

A riddle: A maritime waybill states that all claims will be settled only in London, United Kingdom, but the goods are Norwegian wood loaded in Finland on a Singapore owned ship, leased to a Bermuda company, subleasing it to a Danish freighter which issued the waybill to an Israeli purchaser utilizing a Portuguese agent and when the vessel set anchor in Israel it turned out that due to negligence of the Spanish crew (but the captain was Russian, and the cook, naturally, a Swedish chef!) in non-ventilating the ship storage as required when the ship set anchor in a German harbor for two months due to an engine problem, the wood became rotten and moldy and the Israeli purchaser open a claim against the ship in the Israeli Maritime Court. Now, who remembers what was set in the waybill?

So I got a little carried away with the amount of jurisdictions involved but a similar fable was the center of a verdict^ψ granted by the Israeli Supreme Court in January, 2018, sitting as a Court of appeals on the decision of the Haifa Maritime Court, acting under the Israeli 1952 Maritime Court Law, granting it the authorities of an Admiralty Court under the British Colonial Courts of Admiralty Act 1890, Admiralty Court Act 1840 and Admiralty Court Act 1861. The special characteristics of the maritime law is due to the requirement to settle exactly such cases of many jurisdictions that are sometimes involved the daily activities of a maritime vessel and the public interest to enable the voyage of ships between harbors.

A waybill is also a special legal creation where instead of a normal agreement it acts as a receipt by the freighter to the sender, attesting the dispatch of the cargo in the quantity, number or weight set in it; evidence of a freight agreement between the freighter and the sender and a certificate attesting the ownership of the cargo. The Hague–Visby Rules are an international treaty (that was actually accepted in Brussel, 1924) meant to create unification of the rights and obligations of maritime freighters and the recipients of their services, including as to waybills. These were adopted in Israel within the Maritime Goods Conveyance Ordinance of 1926. The Supreme Court held that when a waybill sets an exclusive dispute resolution jurisdiction provision, such provision does not nullify the jurisdiction of the Israeli Court, but the Court will usually respect it. In this case, by the time the Maritime Court gave its decision the statute of limitation in the United Kingdom passed and so the Court suggested that the ship owner will waive the right to raise such a defense contention and when refused, held that the case will be heard in Israel despite the exclusive London jurisdiction clause.

The Court indeed did not accept the jurisdiction clause in the waybill but with a dissenting opinion of one of the Justices who noted that a party to an international trade agreement should anticipate that the agreement will set a different limitations period that in the local forum and need to review the potential implications of such on its rights and obligations. This opinion amplifies the importance of proper legal advice both at the time of entry into an international trade agreement (even if it seems like a “simple” waybill) and certainly when a dispute arises.

***Doron Afik** is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com

^ψ Civil Appeal 8205/16 Contrastock Oy against the shipowner Thor Horizon, Supreme Court of Israel, 25.01.2018, the honorable Justices Neil Hendel, Isaac Amit and David Mintz, appeal on decision of the Haifa Maritime Court (Haifa Case 36926-08-15 of 27.08.2016, Judge Ron Sokol)